

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE
2019.-2021. GODINA**

Orašje, lipanj 2018. godine

Na temelju članaka 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16), Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA

OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE 2019.-2021. GODINA

Poglavlje 1: Uvod

U skladu sa Zakonom o proračunima Federacije BiH¹ izrađen je Dokumenta okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina (DOP). Ovaj dokument predstavlja preliminarni Nacrt proračuna Općine Orašje za 2019. godinu i sadrži preliminarne projekcije za 2020. i 2021. godinu.

Izrada DOP-a za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže razvojne politike i proračun, je praksa na većini razina vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Općini Orašje, kao jedinici lokalne samouprave. DOP je ključni rezultat srednjoročnog planiranja i izrade proračuna u „XV koraka“. Suvremeni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima (I) jasno definiran kalendar i raspodjelu odgovornosti, (II) ima jasnu fiskalnu strategiju temeljenu na razini raspoloživih resursa, (III) omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije gospodarske i socijalne prioritete izvršne vlade, (IV) unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranja, (V) osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje raspoloživih resursa, (VI) unapređuje transparentnost odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka, (VII) osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna izradom srednjoročnog okvira rashoda tj. DOP-a koji svake godine pripremaju za period za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika za narednu godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog proračuna za period 2019.-2021. izlaže fiskalnu strategiju i proračunske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije osnovu za pripremu proračuna za narednu godinu.

Temelji za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, potrebama socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOP-om.

Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina sadrži pet poglavlja:

- 1.- Uvod u DOP za razdoblje 2019.-2021. godina;
- 2.- Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke;
- 3.- Srednjoročna fiskalna strategija;
4. - Upravljanje javnom potrošnjom, i
- 5.- Proračunski prioriteti.

Služba za financije Općine Orašje predlaže Općinskom načelniku usvajanje DOP-a² za razdoblje 2019.-2021. godina, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna u nastupajućem razdoblju.

¹ Zakon o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15 i 104/16);

² Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke

U ovom poglavlju dani su osnovni srednjoročni makroekonomski pokazatelji i prognoze na kojima su temeljene preliminarne procjene DOP-a za razdoblje 2019.-2021. godina.

U 2018. Godini referentne međunarodne institucije nagovještavaju nastavak trenda pozitivnih gospodarskih prilika kako u svijetu, tako i u neposrednom eksternom okruženju kada je u pitanju Bosna i Hercegovina. Ovaj nastavak povoljnog eksternog ambijenta uz pojačani doprinos internih dinamika bi trebao rezultirati dodatnim jačanjem gospodarskog rasta u Bosni i Hercegovini. Prema projekciji DEP-a³ očekuje se da bi stopa realnog rasta BDP-a u 2018. godini mogla iznositi 3,2 %. Pretpostavlja se da bi ključan oslonac gospodarskog rasta u 2018. Godini trebala predstavljati domaća tražnja. Naime, povećanje ukupne gospodarske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim time i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac gospodarskog rasta.

Imajući u vidu visoku razinu javne potrošnje u okviru BDP-a u BiH i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u 2018. Godini se ne očekuje značajni rast javne potrošnje.

Investicije bi u 2018. Za razliku od prethodnih mogle imati značajni rast a samim tim i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a u 2018. Godini. Tijekom 2018. Godine se očekuje povećanje privatnih i naročito javnih investicija. Poboljšanje poslovnog ambijenta kroz reformske procese bi mogli povećati interes kako domaćih tako i stranih investitor za investiciona ulaganja u BiH.

S druge strane, deblokada aranžmana sa MMF-om uslijed usvajanja zakona o trošarinama omogućio je Bosni i Hercegovini povlačenje kreditnih sredstava međunarodnih financijskih institucija (EBRD, EIB) koji su u prošlosti predstavljali glavni izvor financiranja javnih investicija. Ova sredstva uz najave povećanja investicija iz proračuna sa svih razina vlasti nesumnjivo će potaknuti gospodarski rast u BiH.

Povoljno eksterno okruženje koje bi se trebalo manifestirati kroz pojačanje izvozne tražnje u 2018. godini trebalo bi omogućiti nastavak visoke razine vanjskotrgovinske razmjene u BiH. Tako se u 2018. godini u Bosni i Hercegovini očekuje povećanje izvoza od 7,3 % u realnom smislu. S druge strane, jačanje gospodarske aktivnosti u zemlji uz očekivani rast izvoza rezultirat će realnim povećanjem uvoza od 4,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Uslijed ovoga trenda kretanja izvoza i uvoza u 2018. Godini se očekuje stagnacija vanjskotrgovinske bilance tako da će vanjskotrgovinska bilanca imati neutralan doprinos na očekivani gospodarski rast u BiH u 2018. godini.

U razdoblju 2019-2021 godina pod pretpostavkom nastavka stabilnog okruženja u ovom srednjoročnom vremenskom okviru u Bosni i hercegovini se očekuje nastavak gospodarskog rasta po prosječnim stopama rasta od 3,6 % na godišnjoj razini. Tijekom ovoga razdoblja očekuje se da domaća tražnja kroz privatnu potrošnju i investicije bude glavni oslonac gospodarskog rasta.

S druge strane, tijekom promatranog razdoblja očekuje se stagnacija javne potrošnje što će rezultirati smanjenjem njezinog učešća u strukturi BDP-a odnosno njezinog učešća u gospodarskom rastu Bosne i Hercegovine. Također, reformske mjere koje su usmjerene ka poboljšanju poslovnog ambijenta u zemlji trebale bi rezultirati većim investicijskim ulaganjima (domaćim i inozemnim) što bi ojačalo privatni sektor, zaposlenost i u konačnici bosanskohercegovačku vanjskotrgovinsku robnu razmjenu sa svijetom.

³ Direkcija za ekonomsko planiranje –DEP, travanj 2018. godine;

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Imajući u vidu sve naprijed navedene činjenice, kao i ukupno gospodarsko stanje u kojem se nalazi Bosna i Hercegovina, njezini Entiteti, Županija Posavska i Općina Orašje najznačajniji dio prihoda u 2018. godinu će se planirati u skladu sa zvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo financija, a na temelju Projekcije javnih prihoda od izravnih i neizravnih poreza županija i općina za 2018. godinu i projekcije za razdoblje 2019.-2021. godina⁴, koje su rađene prema osnovnom scenariju i koji uključuje ukidanje carina na uvoz dobara porijeklom iz EU u sklopu posljednje faze liberalizacije predviđene Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. U projekcijama prihoda posebno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od neizravnih poreza koje pripadaju jedinicama lokalne samouprave-JLS (vrsta prihoda 717141) i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (vrsta prihoda 717131). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz prihoda od neizravnih (indirektnih) poreza koji se planiraju u razdoblju 2019-2021, sa podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. Godini, u planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta neizravnih poreza	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-717131	265.126	284.776	282.740	274.480	294.530	312.720	324.370
-717141	1.557.618	1.508.258	1.609.470	1.528.130	1.639.780	1.741.040	1.805.890
Svega:	1.822.744	1.793.034	1.892.210	1.802.610	1.934.310	2.053.760	2.130.260

Iz tabele 1. vidljivo je da su ukupni neizravni porezi (koji uključuje neizravne poreze koje pripadaju JLS i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta) u revidiranoj projekciji za 2018., za od 1,85 % manji u odnosu na prvobitno planirane u 2018. godini. Prema gore spomenutoj projekciji prihoda u nastupajućem trogodišnjem razdoblju planira se njihov porast, na način da se u 2019. godini od neizravnih poreza očekuje naplatiti 1.934.310 KM, u 2020. godini 2.053.760 KM i u 2021. godini iznos od 2.130.260 KM.

U dijelu izravnih poreza koji se planiraju u nastupajućem trogodišnjem razdoblju posebno mjesto zauzimaju: porez na dohodak, i porez na imovinu, čiji je naplata regulirana odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezima Županije Posavske. Pored ovih, svoje mjesto nalaze i: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostali porezi, čija je ubiranje rezultat zaostalih uplata iz ranijih razdoblja.

Projekcija poreza na dohodak za razdoblje 2019.-2021. godina kao i revidirana projekcija za 2018. godinu urađena od strane Federalnog ministarstva financija prema osnovnom i programskom scenariju koji je sačinilo Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za neizravno oporezivanje BiH u svibnju tekuće godine. Što se tiče projekcije poreza na imovinu, poreza na plaću, poreza na dobit pojedinaca, poreza na promet proizvoda i usluga i ostalih poreza za razdoblje 2019.-2021. godina ona je urađena od strane Službe za financije na bazi izvršenja u 2017. godini i prvih pet mjeseci tekuće godine. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz poreznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2019-2021. Godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. Godini, planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta izravnih poreza	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Porez na dobit	439	594	550	410	410	410	410
Porez na plaću	5.100	334	5.200	350	350	350	350
Porez na imovinu	190.377	184.554	224.000	120.000	120.000	120.000	120.000

⁴ Federalno ministarstvo financija – (Revidirana projekcija prihoda od izravnih i neizravnih poreza za 2018. godinu i projekcija za razdoblje 2019.-2021. godina;(-akt 05-14-2-3186-1/18 od 05.05.2018. godine);

PPPU	1.151	6.182	6.400	2.000	2.000	2.000	2.000
Porez na dohodak	789.421	819.086	823.600	824.400	853.250	884.840	916.690
Ostali porezi	157	1.701	340	1.000	1.000	1.000	1.000
Svega:	986.645	1.012.451	1.060.090	948.160	997.010	1.008.600	1.040.420

Iz tabele 2. vidljivo je da je smanjenje prihoda od izravnih poreza koje je prije svega rezultat manjih očekivanja od naplate poreza na imovinu u revidiranoj projekciji za 2018., koja je referentna godina za projekciju prihoda za nastupajuće trogodišnje razdoblje. Slijedom ovoga u nastupajućem trogodišnjem razdoblju procjenjujemo blagi porast ukupnih izravnih poreza u odnosu na revidiranu projekciju za 2018. godinu, pri čemu bi u 2019. godini izravni porezi iznosili 997.010 KM, u 2020. godini 1.008.600 KM i u 2021. godini 1.040.420 KM.

Za razliku od neizravnih (indirektnih) poreznih prihoda i poreza na dohodak, čiju je projekciju izradilo Federalno ministarstvo financija, projekcija **neporeznih prihoda** za razdoblje 2019.-2021. godina urađena je na temelju podataka koji su Službi za financije dostavili korisnici proračuna u Instrukciji za proračunske korisnike ⁵ - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina. Na temelju primljenih popunjenih tabela 1- Prihodi i primici proračunskog korisnika, dio koji se odnosi na neporezne prihode, te uzimajući u obzir podatke o izvršenju neporeznih prihoda za prethodne dvije proračunske godine, Služba za financije je nakon uvida i analize u dostavljene podatke, te provedenim konzultacijama⁶ sa korisnicima proračuna izvršila projekciju neporeznih prihoda.

Budući da neporezni prihodi u osnovi predstavljaju jednu široku skupinu različitih vrsta neporeznih prihoda, kao što su neporezni prihodi od poduzetništva i imovine, zatim neporezni prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga, do novčanih kazni kao neporeznih prihoda, njihova naplata je regulirana putem Zakona, Uredbi, Pravilnika i Odluka među kojima ćemo navesti: Zakon o cestama F BiH, Zakon o građevinskom zemljištu F BiH, Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske, Zakon o građenju Županije Posavske, Uredba o visini naknade za korištenje zemljišta uz javne ceste F BiH; Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta F BiH, Odluka o općinskim pristojbama, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostora, Odluka o uvjetima i načinu dodjele NGZ, Odluka o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa, Odluka o organizaciji i načinu parkiranja u gradu Orašju, Privremena odluka o naknadama za korištenje podataka izmjere i katastra F BiH, Odluka o dodjeli državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup i drugi propisi. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz neporeznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2019-2021. Godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. Godini, planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta neporeznih prihoda	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine i prihodi od PTR	1.090.933	1.064.072	1.041.850	1.046.000	1.051.000	1.056.000	1.061.000
Prihodi od terminala	891.763	905.877	895.000	895.000	900.000	905.000	910.000
Prihodi od zakupa	198.575	158.116	146.500	125.000	125.000	125.000	125.000
Prihodi od kamata PTR	595	79	350	1.000	1.000	1.000	1.000
Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.449.040	1.007.772	1.120.150	1.107.550	1.107.550	1.107.550	1.107.550

⁵ Instrukcija za proračunske korisnike 1 - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za DOP Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina (akt 05-14-5-12/18 od 09.02.2018. godine);

⁶ Zapisnik sa sastanka/konzultacijama sa korisnikom proračuna za popunjavanje Instrukcije 1., za izradu DOP-a 2019.-2021. (akt 05-14-5-12-1/18);

Administrativne pristojbe	131.477	130.812	149.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Komunalne naknade i pristojbe	522.474	568.927	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Ostale proračunske naknade	165.115	139.713	153.800	135.000	135.000	135.000	135.000
Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima	232.881	151.536	239.050	250.000	250.000	250.000	250.000
Prihodi od pružanja usluga	12.535	11.480	12.550	12.550	12.550	12.550	12.55
Neplanirane uplate-prihodi	384.559	5.305	10.750	20.000	20.000	20.000	20.000
Novčane kazne	6.050	6.620	10.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Svega:	2.546.022	2.078.464	2.172.000	2.159.550	2.164.550	2.169.500	2.174.550

U projekcijama DOP-a za razdoblje 2019.-2021. godina, očekuje se manji pad ukupnih neporeznih prihoda, koji je iniciran revidiranim planom za 2018. godinu, i prema takvim projekcijama se u 2019. Godini od neporeznih prihoda očekuje naplatiti 2.164.550 KM, u 2020. Godini iznos od 2.169.550 KM i u 2021. Godini iznos od 2.174.550 KM.

Tekući transferi (transferi i donacije) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ⁷, koji je u primjeni od 01.01.2015. godine planiraju se kao: primljeni tekući transferi iz inozemstva (pod-kategorija 731000), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 732000) i donacije (pod-kategorija 733000). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2019-2021 godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta tekućih transfera	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Tekući transferi iz inozemstva	167.791	90.652	70.000	120.000	100.000	100.000	100.000
Tekući transferi od ostalih razina vlasti	1.337.477	231.065	281.000	410.000	100.000	100.000	100.000
-Država BIH	0	0	25.000	25.000	0	0	0
-Federacija BIH	1.170.000	0	0	0	0	0	0
-Županija Posavska	167.478	231.065	256.000	385.000	100.000	100.000	100.000
Donacije	367.000	0	0	0	0	0	0
-Fizičke i pravne osobe u zemlji	367.000	0	0	0	0	0	0
-Fizičke i pravne osobe iz inozemstva	0	0	0	0	0	0	0
Svega:	1.872.269	321.717	351.000	530.000	200.000	200.000	200.000

⁷ Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj: 60/14);

Iz tabele 4. vidljivo je značajno (privremeno) povećanje tekućih transfera u 2018. godini (i u planu i revidiranom planu), posebno u odnosu na 2017. godinu, a što je rezultat prenijetih ili naplaćenih sredstava iz proračuna Županije Posavske za saniranje posljedica prirodnih nesreća u 2017. godini i ranije. Polazeći od pretpostavki da ćemo cjelokupan iznos ovih sredstava i utrošiti do konca 2018. godine i da se u nastupajućem trogodišnjem razdoblju ne očekuju ovakve ili slične prirodne nepogode, te se u svakoj od planiranih godina planira iznos od 200.000 KM po godini, od čega na „inozemne“ tekuće transfer otpada iznos od po 100.000 KM (Europska Komisija i UNDP), dok se na tekuće transfere od Županije Posavske očekuje iznos od po 100.000 KM godišnje, i to za sufinansiranje prijevoza učenika i sufinansiranje troškova deratizacije i dezinfekcije.

Kapitalni transferi u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se izrađuje DOP mogu se promatrati kao: primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (pod-kategorija 741100), primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 742100) i kapitalni transferi od nevladinih izvora (pod-kategorija 742200). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se planiraju u razdoblju 2019-2021. Godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. Godini, planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta kapitalnih transfera	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Primljeni kapitalni transferi iz inozemstva	597.427	77.299	155.000	225.000	100.000	100.000	100.000
- Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	372.841	526.642	822.200	944.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
-Bosna i Hercegovina	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
-Federacija BiH	265.372	457.388	219.000	464.000	500.000	500.000	500.000
-Županija Posavska	107.469	69.254	503.200	380.000	500.000	500.000	500.000
Kapitalni transferi od nevladinih izvora	16.163	0	15.000	15.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	986.431	605.941	992.200	1.184.000	1.210.000	1.210.000	1.210.000

Iz priloženih podataka u tabeli 5., vidljiv je trend povećanja planiranih kapitalnih transfera u 2018. godini, posebno ako se uzme u obzir revidirani plan za 2018. godinu u odnosu na izvršenja u 2016., i posebno 2017. godini. Što se tiče projekcija za nastupajuće trogodišnje razdoblje, procjena resorne Službe za gospodarstvo i infrastrukturu da bi se ukupni kapitalni transferi trebali planirati do iznosa od 1.210.000 KM po svakoj godini.

Kapitalni primici u vrijednosnom smislu, predstavljaju najmanju kategoriju prihodovne strane DOP-a za razdoblje 2019-2021. godina. Ovdje se mogu prepoznati isključivo primici od prodaje stalnih sredstava (glavna grupa 811000). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih primitaka koji se planiraju u 2019.-2021. Godini, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. Godini, planu i revidiranom planu za 2018. Godinu:

Vrsta kapitalnog primitka	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Primici od prodaje stalnih sredstva (zemlje, vozila)	143.480	111.500	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
-Primici od povrata pozajmljivanja pojed. i neprof. organizacijama	5.000	0	0	0	0	0	0
Svega:	153.480	111.500	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju, za koje se planira DOP, planiraju se samo kapitalni primici od prodaje zemljišta, čiji je iznos na razini planova za 2018. godinu, odnosno za svaku godinu DOP- a planira se iznos od 150.000 KM. Projekcija je sačinjena od strane resorne Službe Prostornog uređenja i imovinsko-pravnih poslova.

U nastavku dajemo cjelovitu projekciju svih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju od 2019-2021. godina, sa podacima o izvršenju istih u 2016. i u 2017. godini, planom i revidiranim planom za 2018. godinu:

Vrsta prihoda i primitka	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Neizravni porezi	1.822.744	1.793.034	1.892.210	1.802.610	1.934.310	2.053.760	2.130.260
Izravni porezi	986.645	1.012.451	1.060.090	948.160	997.010	1.008.600	1.040.420
Neporezni prihodi	2.546.022	2.078.464	2.172.000	2.159.550	2.164.550	2.169.500	2.174.550
Tekući transferi	1.872.269	321.717	351.000	530.000	200.000	200.000	200.000
Kapitalni transferi	986.431	605.941	992.200	1.184.000	1.210.000	1.210.000	1.210.000
Kapitalni primici	153.480	111.500	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Svega:	8.367.591	5.923.107	6.617.500	6.774.320	6.655.870	6.791.860	6.905.230

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda i primitaka mogu biti (I) odstupanje od predviđenog gospodarskog rasta, (II) nepredviđene promjene poreznih politika uvjetovane odsustvom stabilnih koeficijenata raspodjele neizravnih poreza ili nepredviđene promjene istih⁸, (III) makroekonomske pretpostavke, (IV) razvoj drugih događaja uvjetovanih promjenom razine duga, radom porezne administracije, vremenskim prilikama i drugo.

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom

U ovom poglavlju opisana je politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi kretanja tijekom proteklih nekoliko godina. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna jer daje kontekst i temelj za izradu planova proračunske potrošnje i gornjih granica rashoda. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi proračunske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući i plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar proračuna. Ukupno planirani rashodi proračuna za 2018. godinu iznose 6.617.500 KM, pri čemu najveći udio pripada tekućim rashodima (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, izdaci za kamate) koje sudjeluju sa 49,13 %, zatim tekućim transferima i drugim tekućim rashodima koji sudjeluju sa 24,50 %, kapitalnim transferima, čije učešće iznosi 4,65 %, izdaci za nabavu stalnih sredstava, koji sudjeluju sa 21,07 % i pričuva proračuna koja sudjeluje sa 0,65 %.

Tekući rashodi

U planu proračuna za 2018. godinu ukupni tekući rashodi, uvećani za izdatke za kamate, planirani su u iznosu od 3.251.200 KM. Revidiranim planom za 2018. godinu planira se manje povećanje ukupnih tekućih rashoda, koji bi trebali iznositi 3.271.820 KM, isključivo kao rezultat obračuna i „ugradnje“ zateznih kamata i troškova

⁸ Odluka o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16);

spora po tužbama uposlenika za razdoblje od 01.01.-30.04.2018. godine. U razdoblju za koje se planira DOP predviđa se blago povećanje ukupnih tekućih rashoda i to isključivo kao rezultat planiranog povećanja izdataka za kamate po kreditu EIB-a (za vodoopskrbu i odvodnju na području općine Orašje), te manjeg povećanja izdataka za plaće uposlenika (samo do iznosa minulog rada).

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih rashoda⁹ koji se planiraju u razdoblju 2019.-2021., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. godini, te planom i revidiranim planom za 2018. godinu:

Vrsta tekućeg rashoda	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Bruto plaće	1.286.975	1.310.022	1.420.000	1.420.000	1.430.000	1.440.000	1.450.000
-Naknade troškova zaposlenih	546.457	280.019	352.120	350.000	300.000	300.000	300.000
-Doprinosi poslodavca	134.991	139.362	148.300	148.300	150.000	155.000	160.000
-Materijal, SI i usluge	1.424.800	1.157.263	1.337.780	1.333.520	1.350.000	1.355.000	1.360.000
-Izdaci za kamate (kredit EIB-a)	5.743	6.443	20.000	20.000	50.000	75.000	100.000
Svega:	3.396.975	2.893.109	3.251.200	3.271.820	3.280.000	3.325.000	3.370.000

Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u proračunu Općine Orašje planiraju se kao: (I) tekući transferi drugim razinama vlasti, (II) tekući transferi pojedincima, (III) tekući transferi neprofitnim organizacijama, (IV) subvencije javnim poduzećima, (V) subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (VI) drugi tekući rashodi. U proračunu za 2018. godinu za tekuće transfere i druge tekuće rashode planiran je ukupan iznos od 1.621.300 KM. Prema dostavljenim popunjenim Instrukcijama 1., resorne Službe su u nastupajućem trogodišnjem periodu predložile, a Služba za financije prihvatila i u DOP ugradila projekcije ukupnih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, koje bi u razdoblju 2019.-2021. godina trebale iznositi 1.636.500 KM za svaku godinu trajanja DOP-a. Ovaj iznos je neznatno veći u odnosu na isti koji se predviđa revidiranim planom za 2018. godinu. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2019.-2021. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017. godini, planu i revidiranom planu tek. transfera u 2018.;

Vrsta tekućeg transfera i drugih tekućih rashoda	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Tek. transferi dr. razinama vlasti	580.263	612.927	597.500	600.000	600.000	600.000	600.000
-Tek. transferi pojedincima	241.723	290.911	289.800	290.000	300.000	300.000	300.000
-Tek. transferi neprofitnim organizacijama	298.806	309.500	297.500	300.000	300.000	300.000	300.000

⁹ Projekcija tekućih rashoda za razdoblje 2019.-2021. godina sadrži i podatak o izdacima za kamate po kreditu za izgradnju vodovoda i kanalizacije na području Općine Orašje (kredit EIB-a), čija je realizacija u tijeku.

-Subvencije javnim poduzećima	66.000	73.500	73.500	73.500	73.500	73.500	73.500
-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	60.907	100.676	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
-Drugi tekući rashodi	270.518	244.134	203.000	203.000	203.000	203.000	203.000
Svega:	1.518.217	1.631.649	1.621.300	1.626.500	1.636.500	1.636.500	1.636.500

Kapitalni transferi

U Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2019.-2021. godina kapitalni transferi su planirani kao: (I) kapitalni transferi drugim razinama vlasti i fondovima, (II) kapitalni transferi pojedincima, (III) kapitalni transferi neprofitnim organizacijama. U proračunu za 2018. godinu ukupni kapitalni transferi planirani su u iznosu od 308.000 KM, pri čemu se najveći iznos planira utrošiti za otklanjanje i ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda iz 2014., te za pokriće šteta nastalih prirodnom nepogodom (suša) iz 2017. Godine. Budući se ovi projekti završavaju sa 2018. godinom mišljenja smo da bi se u nastupajućem trogodišnjem razdoblju, s jedne strane, trebala značajno smanjiti sredstva kapitalnih transfera, a s druge strane u još značajnijoj mjeri promijeniti struktura projekata koji se financiraju kroz postupno uvođenje projekata sanacije, rekonstrukcije i osposobljavanja infrastrukture javnih ustanova i javnih poduzeća, kako bi oni mogli što kvalitetnije odgovoriti svojim zadaćama. Slijedom ovakvih činjenica i projekcija u razdoblju 2019-2021 na ime kapitalnih transfera planira se godišnje utrošiti po 170.000 KM. Od novih projekata koji se planiraju financirati posebno ističemo „Energetska učinkovitost JU Dječji vrtić „Pčelica“ Orašje (Projekt 3.3.1.1.), čiji početak realizacije predviđamo u 2019. godini, te projekte na osnaživanju funkcija i zadaća javnih poduzeća.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se projiciraju u razdoblju od 2019-2021., sa podacima o izvršenju u 2016. i 2017, te planom i revidiranim planom za 2018. godini:

Vrsta kapitalnog transfera	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
-Kap. transfer pojedincima	1.655.766	40.089	286.000	286.000	100.000	100.000	100.000
-Kapitalni transferi neprof. organizacijama	48.654	33.644	12.000	12.000	60.000	60.000	60.000
Svega:	1.714.420	83.733	308.000	308.000	170.000	170.000	170.000

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava planom proračuna za 2018. godinu planirani su kao: (I) nabava građevina, (II) nabava opreme, (III) nabava stalnih sredstava u obliku prava, i (IV) rekonstrukcija i investiciono održavanje. Za ove namjene je u 2018. godini planiran iznos od 1.394.000 KM (revidirana procjena u iznosu od 1.500.000 KM). Prema pristiglim zahtjevima korisnika proračuna (popunjene Instrukcije 1.) Služba za financije Općine Orašje u prijedlogu DOP-a, za nabavu, izgradnju i rekonstrukciju stalnih sredstava u 2019. godini planira iznos od 1.500.000 KM, u 2020. godini iznos od 1.590.000 KM, i u 2021. godini iznos od 1.660.000 KM. Od projekata koji se planiraju realizirati u predstojećem srednjoročnom razdoblju posebno ukazujemo: na

izgradnju hladnjače za voće i DC, prečištač pitke vode na vodocrpilištu Kostrč, izgradnju cesta u naselju Poljica u Boku i u naselju JUG-u II, nastavak rekonstrukcije lokalnih cesta (XIV, VIII, XI ulica i slično), kao i druge projekte koji svoje ishodište imaju (ili će imati) u strateškim dokumentima Općine Orašje. Pored ovoga značajno je spomenuti da se u predstojećem trogodišnjem razdoblju očekuje i početak otplate glavnice duga po kreditu EIB-a (projekt vodoopskrbe i kanalizacije). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih izdataka koji se projiciraju u razdoblju 2019.-2021., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017., te planom i revidiranim planom u 2018:

Vrsta kapitalnog izdatka	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Nabava građevina	970.024	614.523	720.000	886.000	900.000	800.000	1.000.000
-Nabava opreme	59.968	69.737	60.000	100.000	100.000	100.000	100.000
-Nabava stalnih sred. u obliku prava	39.106	38.318	114.000	114.000	100.000	100.000	100.000
-Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	561.218	84.350	500.000	400.000	400.000	440.000	460.000
-Izdaci za otplate dugova (kredit EIB-a)	0	0	0	0	0	150.000	200.000
-Pozajmljivanja pojedincima i neprof. org.	5.000	0	0	0	0	0	0
Svega:	1.635.316	806.657	1.394.000	1.500.00	1.500.000	1.590.000	1.660.000

Pričuva proračuna

U DOP-u Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina projicirana je pričuva do iznosa od 68.000 KM za svaku godinu za koju se radi projekcija, i u osnovi predstavlja „rezerviranja“ za hitne i nepredviđene izdatke koji mogu nastati tijekom proračunske godine i dijeli se na pričuvu Općinskog načelnika u iznosu od 58.000 KM godišnje i pričuvu Civilne zaštite, u iznosu od 10.000 KM godišnje. U nastupajućem trogodišnjem razdoblju DOP- a Pričuva proračuna planira se u iznosu od po 68.000 KM po svakoj godini planiranja. U narednoj tabeli prikazati ćemo ukupne rashode i izdatke proračuna Općine Orašje za razdoblje 2019.-2021. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2016. i 2017., te plan i revidirani plan rashoda i izdataka u 2018. godini:

Vrsta rashoda i izdataka	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
-Tekući rashodi i kamate	3.396.559	2.893.109	3.251.200	3.271.820	3.280.000	3.325.000	3.370.000
-Tekući transferi	1.518.217	1.631.649	1.621.300	1.626.500	1.636.500	1.636.500	1.636.500
-Kap. transferi	1.714.420	83.733	308.000	308.000	170.000	170.000	170.000
-Kapitalni izdaci	1.635.316	806.657	1.394.000	1.500.000	1.500.000	1.590.000	1.660.000
-Pričuva proračuna	48.710	39.100	43.000	68.000	68.000	68.000	68.000
Svega:	8.313.222	5.454.248	6.617.500	6.774.320	6.655.870	6.791.860	6.905.230

Na kraju dolazimo do financijskog rezultata koji se projicira ostvariti u razdoblju 2019.-2021., sa pokazateljima o ostvarenom financijskom rezultatu u 2016. i 2017. godini i planiranim i revidiranim financijskim rezultatom u tekućoj 2018. godini:

Prihod/ Rashod/ Financijski rezultat	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Revidirani plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Prihodi i primici	8.367.591	5.923.107	6.617.500	6.774.320	6.655.870	6.791.860	6.905.230
Rashodi i izdaci	8.313.222	5.454.248	6.617.500	6.774.320	6.655.870	6.791.860	6.905.230
Suficit/ (deficit)	54.369	468.859	0	0	0	0	0

Poglavlje 5: Proračunski prioriteti

Proračun je glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi provode u programe, aktivnosti i mjere koje ispunjavaju gospodarske i socijalne potrebe lokalne zajednice. Najvažniji strateški ciljevi Općine Orašje definirani su u Integriranoj strategiji razvoja Općine Orašje za razdoblje 2012.-2020. godina, sa operativnim ciljevima i programima koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva. Suočeni sa zahtjevima proračunskih korisnika koji nadilaze raspoloživa sredstva, Općinski načelnik mora donijeti odluku o prioritetnim projektima koji mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno ističemo:

1. Sustav vodoopskrbe i odvodnje na području Općine Orašje- prečistač (deferizator) pitke vode,
2. Infrastruktura u Poduzetničkoj zoni „Dusine“,
3. Izgradnja, rekonstrukcija i investicijsko održavanje prometne infrastrukture,
4. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje kanalske mreže,
5. Unapređenje malog i srednjeg poduzetništva i obrta,
6. Saniranje i ublažavanje posljedica šteta nastalih prirodnom nesrećom 2014., i
7. Unapređenje poljoprivredne proizvodnje putem mjera poticanja i subvencioniranja, te kroz projekt izgradnje hladnjače za voće i Distributivnog centra i njihovog stavljanja u funkciju,
8. Stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih osoba i osoba slabijeg imovnog stanja;
9. Unapređenje infrastrukture javnih poduzeća i javnih ustanova čiji je Općina osnivač.

U skladu sa člankom 18. Zakona o proračunima u Federaciji BiH nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument će biti objavljen na web stranici Općine Orašje.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ORAŠJE
Općinski načelnik

Broj: 01-14-732/18
Orašje, 29.6.2018. godine

Općinski načelnik

Stanko Vincetić